

CURTEA DE APEL CENTRU

Republica Moldova, MD 2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4

e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 409 209

www.instante.justice.md

Nr. 435/2-1103 din 10.10.26

Dosar nr. 3a-2852/25

2-22111657-02-3a-18092025

Către doamna Manole Domnica
Președinte al Curții Constituționale
Str. Alexandru Lăpușneanu 28

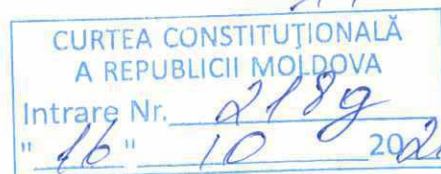
Onorată Curte, prin prezenta, Curtea de Apel Centru, Vă remite încheierea emisă pe marginea sesizării privind excepția de neconstituționalitate precum și sesizarea privind excepția de neconstituționalitate ridicată în cadrul procesului de contencios administrativ, dosar nr. 3a-2852/25, înaintată de către reprezentantul apelantului Cebotari Roman, avocatul Ciobanu Vadim, în cauza în ordine de apel, declarat de Cebotari Roman împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 10 aprilie 2025, adoptată în cauza de contencios administrativ, la acțiunea înaintată de Cebotari Roman împotriva Centrului Național Anticorupție, persoană terță Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul Național de Securitate Publică, cu privire la anularea parțială a Raportului privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică și subdiviziunilor din subordine nr. 9512 din 5 iulie 2022,

Anexă:

1. Sesizare privind excepția de neconstituționalitate în original.
2. Copia încheierii din 7 octombrie 2026.

Președintele interimar al
Curții de Apel Centru.

Mîra Ghenadie

S E S I Z A R E
privind excepția de neconstituționalitate
(prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție)

A – Autorul sesizării
Avocat Vadim Ciobanu,

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

1. La 01.08.2022 Cebotari Roman s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Național Anticorupție, persoane terțe Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul Național de Securitate Publică, solicitând anularea raportului Centrului Național Anticorupție privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul INSP și subdiviziunile din subordine (nr. înreg. 9512 din 05.07.2022), în partea în care îl vizează pe Cebotari Roman.

În motivarea acțiunii, s-a invocat că reclamantul Cebotari Roman nu a încălcat prevederile art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, potrivit căreia, agenții publici au obligația să nu admită manifestări de corupție.

2. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 10 aprilie 2025, s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de Cebotari Roman împotriva Centrului Național Anticorupție, Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului Național de Securitate Publică cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal a Raportului privind rezultatul testului de integritate profesională Nr.9512 din 05.07.2022, în partea ce vizează aprecierea rezultatului negativ al testului de integritate a lui Cebotari Roman și ca efect al admiterii acțiunii să acorde calificativul pozitiv sau neconcludent.

3. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 10 aprilie 2025, Cebotari Roman a declarat apel, solicitând casarea integrală a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 10 aprilie 2025, cu emiterea unei noi decizii prin care să se dispună admiterea integrală a acțiunii înaintate de Cebotari Roman.

4. La moment cauza se află pe rolul Curții de Apel Centru.

C – Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are ca obiect verificarea constituționalității art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, care stipulează că, agenții publici au obligația să nu admită manifestări de corupție, care, în opinia autorului sesizării, contravine art. 1 alin. (3), art. 23, art. 26 și art. 54 din Constituția Republicii Moldova.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Prevederile relevante ale Legii 325 din 23.12.2013 privind evaluarea integrității instituționale sunt următoarele:

Articolul 4

Noțiuni

„În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

evaluarea integrității instituționale – proces de identificare a riscurilor de corupție în cadrul entității publice cu ajutorul metodelor analitice și practice (testarea integrității profesionale), de descriere a factorilor care determină riscurile identificate și consecințele acestora, precum și de oferire a recomandărilor pentru diminuarea lor, desfășurat în conformitate cu prevederile prezentei legi;

test de integritate profesională – creare și aplicare de către testor a unor situații virtuale, simulate, similare celor din activitatea de serviciu, materializate prin operațiuni disimulate, condiționate de activitatea și comportamentul agentului public testat, în vederea urmăririi pasive și stabilirii reacției și a conduitei acestuia, determinînd astfel gradul de afectare a climatului de integritate instituțională și riscurile de corupție în cadrul entității publice în procesul evaluării integrității instituționale;

testarea integrității profesionale – totalitate a proceselor aferente desfășurării testului de integritate profesională, etapă a evaluării integrității instituționale;

testor – angajat al Centrului Național Anticorupție sau al Serviciului de Informații și Securitate abilitat, în temeiul prezentei legi sau al legii speciale, cu atribuții și competențe de aplicare a testelor de integritate profesională;

incident de integritate – manifestare de corupție produsă în împrejurări reale, altă manifestare similară manifestării de corupție, produsă în cadrul unui test de integritate profesională;

plan de integritate – planul intern adoptat în condițiile prezentei legi de conducătorul entității publice și/sau de organul de autoadministrare ca urmare a evaluării integrității instituționale, prin care climatul de integritate instituțională poate fi dezvoltat și/sau consolidat în perioada de implementare;

înregistrare audio/video – fișier digital pe suport informațional care conține sunete și/sau imagini ce fixează comportamentul agentului public în cadrul unui test de integritate profesională, obținut prin utilizarea mijloacelor tehnice speciale ale instituției care evaluează integritatea instituțională în legătură cu realizarea unui test planificat în condițiile prezentei legi sau prin utilizarea mijloacelor tehnice speciale ale altor entități care utilizează în mod obișnuit asemenea mijloace în locul în care s-a desfășurat testul respectiv, fără a avea legătură directă cu realizarea lui;

înregistrare audio/video primară – înregistrare audio/video efectuată în cadrul testului de integritate profesională, însoțită de confirmarea tehnică a integrității sale;

înregistrare audio/video prelucrată – partea utilă a înregistrării audio/video efectuate în cadrul testului de integritate profesională, în care este surprins integral comportamentul agentului public testat, este inclusă, după caz, subtitrarea comunicării agentului public în cadrul testului de integritate profesională, precum și sînt efectuate modificările prevăzute la art.19 alin.(8).”

Articolul 7

Drepturile și obligațiile agenților publici

„(1) Agenții publici au dreptul:

a) de a fi informați despre cerințele specifice de integritate profesională pentru activitatea agenților publici în cadrul entității publice, precum și despre sancțiunile disciplinare care pot fi aplicate pentru nerespectarea lor, în conformitate cu prevederile art.5;

b) de a fi informați cu privire la planul de integritate, adoptat în urma anunțării rezultatelor evaluării integrității instituționale;

c) de a fi informați cu privire la rezultatele testelor de integritate profesională realizate în privința lor;

d) de a contesta, în ordinea contenciosului administrativ, în instanța de judecată rezultatele testelor de integritate profesională realizate în privința lor.

(2) Agenții publici au obligația:

a) să nu admită manifestări de corupție;

b) să denunțe imediat organelor competente orice tentativă de a fi implicați în acțiunile prevăzute la lit.a);

c) să declare cadourile și conflictul de interese în conformitate cu legislația, să respingă expres influența necorespunzătoare, iar în cazul imposibilității de a respinge în mod expres influența necorespunzătoare și al afectării activității sale profesionale, să depună un denunț scris către organele competente;

d) să cunoască și să respecte obligațiile ce le revin conform politicilor anticorupție naționale și sectoriale prevăzute la art.5;

e) să respecte cerințele specifice de integritate profesională pentru activitatea agenților publici în cadrul entității publice, care i-au fost aduse la cunoștință;

f) să îndeplinească măsurile incluse în planul de integritate adoptat în urma evaluării integrității instituționale.”

În Hotărârea nr. 28 din 23 noiembrie 2015, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a statuat:

„[...]”

60. Condiția *preciziei suficiente* sau a *previzibilității* presupune existența unor norme de drept detaliate în privința subiectului tratat (*Kruslin v. Franța*, hotărârea din 24 aprilie 1990, § 27). Ea impune o analiză mai riguroasă a normei de drept. Curtea Europeană a statuat că nivelul de precizie al legislației interne „depinde într-o măsură considerabilă de *conținutul actului normativ* avut în vedere, *domeniul pe care este menit să-l acopere, numărul și statutul celor cărora le este adresat*” (*Chorherr v. Austria*, hotărârea din 25 august 1993, § 25). *Testul preciziei legii impune ca în situațiile în care legea conferă o anumită marjă de discreție, ea să indice cu suficientă claritate limitele acesteia* (*Silver și alții v. Regatul Unit* (§ 80).

61. O *putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității* (*Ostrovar v. Moldova*, hotărârea din 13 septembrie 2005, § 98 și §§ 105-108). Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești.

65. Curtea subliniază că *în materie penală legislatorul trebuie să fie deosebit de precis, clar și corect*, așa cum o impune principiul nulla poena sine lege, consacrat de articolul 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

66. Persoanele vizate de norma de drept penal trebuie să fie capabile să stabilească caracteristicile esențiale ale actului prohibit doar în baza prevederilor care îl specifică, adică prin aplicarea simplă a regulilor de interpretare lingvistică.

[...]”

Iar în Hotărârea nr. 2 din 23 ianuarie 2020, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a statuat:

„[...]”

42. Curtea reține că exigențele preeminenței dreptului presupun, inter alia, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 alin. (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

44. La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când persoana poate – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40).

45. Totodată, *pentru ca legea să îndeplinească exigența previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii discreționare a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a-i oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului* (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, §66; *Seychell v. Malta*, 28 august 2018, § 50-52).

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Critica de neconstituționalitate formulată nu vizează modul de aplicare a normei în cauza concretă, ci **calitatea normei legale ca atare**, sub aspectul clarității, preciziei și previzibilității acesteia.

Autorul sesizării nu contestă faptul că statul poate institui obligații anticorupție în sarcina agenților publici și nici legitimitatea obiectivului de prevenire și combatere a corupției. Critica vizează exclusiv lipsa unor criterii normative suficiente care să permită identificarea cu un grad rezonabil de certitudine a conduitei interzise și a limitelor puterii discreționare a autorităților chemate să aplice dispoziția contestată.

1. Premisa normativă corectă și problema reală de constituționalitate

1. Articolul 3 din Legea integrității nr. 82/2017 definește noțiunea de „manifestări de corupție” ca incluzând actele de corupție și actele conexe acestora, precum și faptele coruptibile specificate în capitolul VI al aceleiași legi. Prin urmare, critica de neconstituționalitate nu poate fi întemeiată pe inexistența absolută a unei definiții legale. Problema reală constă în faptul că această definiție generală nu clarifică sensul obligației agentului public de a nu „admite” asemenea manifestări și nu stabilește criteriile după care o conduită produsă într-un scenariu simulat poate fi atribuită unei categorii juridice concrete.

2. Capitolul VI al Legii nr. 82/2017 reunește categorii eterogene: acte de corupție, acte conexe actelor de corupție și fapte coruptibile, acestea din urmă putând constitui, după caz, contravenții sau abateri disciplinare. Simpla trimitere sistemică la această definiție nu permite agentului public să determine care dintre aceste fapte reprezintă reperul juridic al conduitei imputate, care sunt elementele obiective și subiective relevante și prin ce acțiune sau inacțiune se consideră că el a „admis” manifestarea respectivă.

3. Articolul 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 trebuie examinat în contextul mecanismului din care face parte. Articolul 4 califică drept incident de integritate atât manifestarea de corupție produsă în împrejurări reale, cât și „altă manifestare similară manifestării de corupție” produsă în cadrul unui test de integritate profesională, iar articolul 17 permite aprecierea rezultatului testului ca negativ dacă obligația prevăzută la articolul 7 alin. (2) lit. a) nu a fost respectată. Aceste dispoziții sunt invocate ca elemente ale contextului normativ în care operează textul contestat, fără extinderea obiectului sesizării stabilit în secțiunea C.

4. Astfel, insuficiența normativă rezultă din efectul cumulat al unor noțiuni deschise: agentului i se cere să nu „admită” o manifestare de corupție, testul poate privi o manifestare doar „similară”, iar constatarea nerespectării obligației determină un rezultat negativ. Legea nu arată ce elemente trebuie să existe pentru ca asemănarea să fie juridic relevantă și nici când comportamentul agentului depășește sfera unei reacții profesionale discutabile și devine admiterea unei manifestări de corupție.

2. Lipsa criteriilor legale pentru delimitarea conduitei interzise

5. Verbul „a admite” poate desemna, în limbaj juridic și comun, conduite diferite: săvârșirea personală a unei fapte, acceptarea unui avantaj, tolerarea conduitei

unei alte persoane, omisiunea de a interveni, acceptarea unei situații create de testor sau simpla lipsă a unei reacții imediate. Textul contestat nu precizează care dintre aceste sensuri este avut în vedere și nu delimitează obligația de la lit. a) de obligația distinctă de denunțare prevăzută la lit. b) a aceluiași alineat.

6. Această delimitare este esențială. Dacă simpla omisiune de a denunța este calificată simultan drept „admitere” a manifestării de corupție, aceeași conduită poate fundamenta două încălcări distincte. Dacă „admiterea” presupune o participare, acceptare sau tolerare conștientă, legea trebuie să indice elementul volitiv și legătura concretă dintre conduita agentului, atribuțiile sale de serviciu și manifestarea de corupție de referință.

7. Termenul „similară” amplifică incertitudinea în cadrul unui test simulat. Similitudinea poate fi apreciată prin raportare la forma exterioară a conduitei, la intenție, la existența sau promisiunea unui avantaj, la încălcarea atribuțiilor, la rezultatul urmărit ori la aparența creată de scenariul conceput de testor. Legea nu stabilește care dintre aceste criterii este determinant și nici gradul de apropiere necesar față de o faptă concretă din capitolul VI al Legii nr. 82/2017.

8. Previzibilitatea legii nu presupune enumerarea exhaustivă a tuturor situațiilor care pot apărea în activitatea agenților publici. Ea impune însă existența unui nucleu normativ verificabil, care să permită identificarea categoriei legale de referință, a elementelor esențiale ale conduitei și a criteriului pe baza căruia comportamentul observat într-un scenariu artificial este calificat drept „admitere”. În lipsa acestor repere, conținutul efectiv al obligației este stabilit ulterior de testor, de autoritatea care aprobă rezultatul și, în final, de instanța de judecată.

9. În Hotărârea nr. 7 din 16 aprilie 2015, pronunțată în privința redacției anterioare a Legii nr. 325/2013, Curtea Constituțională a examinat garanțiile aplicabile procedurii de testare și a semnalat dificultățile de previzibilitate generate de formularea referitoare la conduita prin care agentul public „admite” comportamentul corupțional. Modificarea ulterioară a cadrului normativ și introducerea definiției din Legea nr. 82/2017 nu au înlăturat problema specifică a verbului „a admite” și nici lipsa criteriilor de similitudine aplicabile situațiilor simulate.

10. Considerentele Hotărârii nr. 28 din 23 noiembrie 2015 și ale Hotărârii nr. 2 din 23 ianuarie 2020, reproduse în secțiunea D, sunt aplicabile acestei probleme: legea trebuie să indice cu suficientă claritate întinderea puterii discreționare și să ofere protecție împotriva arbitrariului. Controlul judecătoresc ulterior nu poate suplini integral lipsa criteriilor materiale, deoarece instanța nu dispune de un reper legal comun pentru a verifica dacă aprecierea autorității s-a menținut în limitele legii.

3. Aplicabilitatea textului contestat în cauza pendinte

11. Problema este concretă și determinantă pentru soluționarea cauzei aflate pe rolul Curții de Apel Centru. Rezultatul negativ atribuit lui Cebotari Roman a fost întemeiat expres pe pretinsa nerespectare a articolului 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013, iar prima instanță a validat concluzia privind „admiterea manifestării de corupție” și nedenunțarea acesteia.

12. Din motivarea hotărârii rezultă descrierea dialogului purtat în cadrul testului și remiterea unei sume de bani, însă calificarea juridică nu individualizează, într-un mod verificabil, actul de corupție, actul conex sau fapta coruptibilă care constituie reperul analizei; elementele obiective și subiective ale acestei fapte; sensul concret al verbului „a admite”; și criteriul prin care conduita observată a fost considerată similară manifestării de corupție de referință.

13. Aceste împrejurări nu sunt invocate pentru ca instanța constituțională să reaprecieze probele sau să soluționeze fondul apelului. Ele demonstrează efectul normei în litigiul principal și imposibilitatea separării aprecierii probelor de standardul legal care trebuie să guverneze această apreciere. Problema de constituționalitate este anterioară stabilirii situației de fapt: dacă legea oferă sau nu criterii suficiente pentru ca autoritatea să formuleze imputarea, persoana să se apere, iar instanța să exercite un control efectiv.

4. Afectarea concretă a dreptului la apărare

14. Articolele 1 alin. (3) și 23 alin. (2) din Constituție nu sunt invocate în mod autonom. Exigențele calității legii și securității juridice sunt raportate la dreptul fundamental la apărare garantat de articolul 26 și la condițiile restrângerii exercițiului acestuia prevăzute de articolul 54 din Constituție.

15. Dreptul la apărare este efectiv numai dacă persoana cunoaște cu suficientă precizie conduita care îi este imputată și criteriile juridice potrivit cărora aceasta este considerată interzisă. Apărarea diferă substanțial după cum agentului i se impută acceptarea unui avantaj, facilitarea faptei altei persoane, tolerarea conștientă a unei conduite, omisiunea îndeplinirii unei atribuții ori nedenunțarea tentativei de corupere. Fără identificarea ipotezei juridice, persoana nu poate determina ce element trebuie combătut și ce probe sunt relevante.

16. O imputare formulată doar prin reproducerea sintagmei „a admis manifestarea de corupție” transferă asupra persoanei sarcina de a presupune conținutul acuzației administrative. Aceasta poate contesta faptele relatate, dar nu poate combate în mod efectiv calificarea juridică dacă autoritatea nu indică fapta de referință, elementele acesteia și legătura dintre comportamentul observat și rezultatul negativ.

17. Consecințele rezultatului negativ pot afecta statutul profesional, răspunderea disciplinară și reputația agentului public. Caracterul important al acestor consecințe impune un standard sporit de claritate, chiar dacă procedura nu are natură penală. O marjă de apreciere este inevitabilă în evaluarea integrității, însă limitele ei și elementele minime ale calificării trebuie să rezulte din lege, nu să fie construite integral după desfășurarea testului.

18. Prin Decizia nr. 111 din 6 iulie 2026, Curtea Constituțională a declarat inadmisibilă sesizarea nr. 246g/2025, care viza o altă dispoziție - articolul 5 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 325/2013 - și noțiunea de „influență necorespunzătoare”, reținând, între altele, că nu fusese argumentată incidența unui drept fundamental. Prezenta excepție are un obiect diferit și demonstrează legătura directă cu articolul 26: norma contestată a fost aplicată autorului, constituie temeiul rezultatului negativ contestat,

iar lipsa individualizării juridice limitează concret posibilitatea formulării unei apărări efective în apel.

5. Analiza prin prisma articolului 54 din Constituție

19. Prevenirea și combaterea corupției reprezintă un scop legitim de interes public major, iar testarea integrității profesionale poate constitui un mijloc adecvat pentru realizarea acestuia. Critica formulată nu urmărește eliminarea mecanismului de testare și nici diminuarea obligațiilor speciale ale agenților publici.

20. Totuși, cerința ca ingerința să fie prevăzută de lege nu este satisfăcută prin simpla existență formală a textului contestat. Atunci când statul creează o situație simulată, înregistrează reacția persoanei și îi atribuie ulterior o calificare cu efecte profesionale, cadrul normativ trebuie să conțină garanții materiale împotriva unei calificări retrospective și arbitrare.

21. Clarificarea standardului nu ar reduce eficiența testării. Autoritatea poate fi obligată să indice actul de corupție, actul conex sau fapta coruptibilă de referință și norma care o reglementează; să stabilească elementele obiective și subiective relevante; să explice în ce constă similitudinea conduitei din scenariul simulat; și să motiveze legătura dintre conduită, atribuțiile agentului și rezultatul negativ. Aceste exigențe fac mecanismul verificabil fără a împiedica realizarea scopului său legitim.

22. În lipsa unor asemenea garanții, marja autorității se poate extinde de la acte de corupție propriu-zise la replici ambigue, omisiuni profesionale sau conduite ale terților, fără un criteriu legal care să permită delimitarea lor. Dezechilibrul creat nu este necesar pentru atingerea scopului legitim și afectează în mod disproporționat posibilitatea persoanei de a se apăra împotriva calificării atribuite.

6. Concluzia asupra pretenției neconstituționalități

23. Viciul de constituționalitate nu rezultă din simpla utilizare a unei noțiuni generale și nici din absența totală a unei definiții a „manifestărilor de corupție”. El rezultă din faptul că articolul 7 alin. (2) lit. a), aplicat în mecanismul testării simulate, nu precizează sensul juridic al conduitei de „admitere” și nu oferă criterii suficiente pentru raportarea comportamentului observat la o manifestare de corupție concretă.

24. În măsura în care textul permite atribuirea unui rezultat negativ fără identificarea categoriei și a faptei concrete din capitolul VI al Legii nr. 82/2017, fără stabilirea elementelor relevante ale acesteia și fără explicarea conduitei prin care agentul a admis manifestarea respectivă, puterea de apreciere a autorității nu este delimitată cu suficientă claritate. Persoana nu își poate adapta conduita, nu poate cunoaște integral imputarea și nu poate formula o apărare efectivă.

25. Pentru aceste motive, articolul 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 nu întrunește exigențele de calitate și previzibilitate a legii, fiind incompatibil cu articolul 26 din Constituție, coroborat cu articolele 1 alin. (3), 23 alin. (2) și 54, în măsura în care permite calificarea conduitei drept „admitere a manifestării de corupție” și atribuirea unui rezultat negativ în lipsa criteriilor menționate.

26. Dacă textul va fi considerat susceptibil de o interpretare conformă Constituției, aplicarea sa trebuie să presupună, cel puțin, individualizarea expresă a manifestării de corupție de referință și a normei care o reglementează, stabilirea

elementelor obiective și subiective relevante, explicarea criteriului de similitudine în situația simulată și motivarea legăturii dintre conduita agentului și rezultatul negativ. Numai în aceste condiții pot fi asigurate previzibilitatea normei, protecția împotriva arbitrariului și exercitarea efectivă a dreptului la apărare.

F. Lista documentelor

Conform practicii existente, la sesizarea privind excepția de neconstituționalitate urmează a fi anexate materialele cauzei și transmise Curții Constituționale.

G. Declarația și semnătura

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt veridice.

22 septembrie 2026

Digitally signed by Ciobanu Vadim
Date: 2026.09.22 22:45:13 BEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Avocat Vadim CIOBANU

Dosarul nr. 3a-2852/25
2-22111657-02-3a-18092025

ÎNCHETARE

7 octombrie 2026

municipiul Chișinău

*Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din
cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții de Apel Centru*

În componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Sîrbu Victoria
Cașcaval Andrei și Bagrin Lucia

examinând, în procedură scrisă, solicitarea ridicării excepției de neconstituționalitate înaintată de către reprezentantul apelantului Cebotari Roman, avocatul Ciobanu Vadim, în cauza în ordine de apel, declarat de Cebotari Roman împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 10 aprilie 2025, adoptată în cauza de contencios administrativ, la acțiunea înaintată de Cebotari Roman împotriva Centrului Național Anticorupție, persoană terță Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul Național de Securitate Publică, cu privire la anularea parțială a Raportului privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică și subdiviziunilor din subordine nr. 9512 din 5 iulie 2022,

CONSTATĂ :

La 1 august 2022, Cebotari Roman, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Național Anticorupție, persoană terță Inspectoratul General al Poliției, Inspectoratul Național de Securitate Publică, solicitând :

- recunoașterea ca fiind ilegal a Raportului privind rezultatul testului de integritate profesională nr. 9512 din 05.07.2022, în partea ce vizează aprecierea rezultatului negativ al testului de integritate a lui Cebotari Roman și ca efect al admiterii acțiunii să acorde calificativul pozitiv sau neconcludent.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 10 aprilie 2025, acțiunea de contencios administrativ, înaintată de către Cebotari Roman împotriva Centrului Național Anticorupție, Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului Național de Securitate Publică cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal a Raportului privind rezultatul testului de integritate profesională Nr.9512 din 05.07.2022, în partea ce vizează aprecierea rezultatului negativ al testului de integritate a lui Cebotari Roman și ca efect al admiterii acțiunii să acorde calificativul pozitiv sau neconcludent, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 6 mai 2025, Cebotari Roman a declarat apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 10 aprilie 2025 cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

La 23 septembrie 2026, avocatul Ciobanu Vadim, în interesele lui Cebotari Roman, a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în privința prevederilor art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, invocând faptul că norma precizată și anume că agenții publici au obligația să nu admită manifestări de corupție, denotă lipsa clarității și preciziei normative, aceasta fiind lipsită de previzibilitate.

În ședința de judecată, din 23 septembrie 2026 apelantul și avocatul apelantului nu s-au prezentat, dar a depus o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate, în privința prevederilor art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

Reprezentantul Centrului Național Anticorupție, Maxim Violeta, a solicitat instanței acordarea unui termen pentru a studia chestiunea pusă în discuție și a prezenta opinia părții intimat în formă scrisă.

La 29 septembrie 2026, din partea intimatului, a parvenit prin intermediul poștei electronice opinia asupra cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

A pledat pentru respingerea cererii reprezentantului apelantului, în contextul în care autoritatea publică a vizualizat jurisprudența Curții Constituționale și a identificat că există o decizie anterioară a

Curții Constituționale având ca obiect sintagma „neadmiterea manifestării de corupție” din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, respectiv nu sunt întrunite cumulativ condițiile ridicării excepției de neconstituționalitate.

Studiind și analizând materialele cauzei, instanța de apel conchide că, există temei de admitere a cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a dispoziției art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Potrivit art. 12¹ din Codul de procedură civilă, legiuitorul prevede expres ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acestora ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sânt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei. Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului persoanei, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative.

Potrivit art. 134 din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova. Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției. Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Totodată, în acord cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prin hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a relatat că, judecătorul ordinar, nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau de reprezentantul acestuia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții, având ca obiect prevederile contestate și a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate, constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate de Curte în prezenta Hotărâre.

Completul observă că, obiectul excepției de neconstituționalitate, așa cum a fost formulat de reprezentantul apelantului Cebotari Roman, avocatul Ciobanu Vadim, constituie următoarea dispoziție: Articolul 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, care statuează că, *agenții publice au obligația: să nu admită manifestări de corupție*.

Completul reține că, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1), lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative, ține de competența Curții Constituționale.

Respectiv, sub aspectul întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța de apel menționează că norma vizată de către apelantul Cebotari Roman, constituie obiect al controlului de constituționalitate, fiind întrunite condițiile indicate în hotărârea Curții Constituționale pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție.

Colegiul civil remarcă că, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către parte în proces, apelantul/reclamant Cebotari Roman, iar norma vizată nu a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate asupra fondului criticilor de neconstituționalitate, ci doar asupra unor aspecte procedurale externe.

Subsidiar, Colegiul judiciar constată că prin decizia Curții Constituționale din 6 iulie 2026 s-a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „...admiterea manifestărilor de corupție” din articolul 5 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale și a noțiunii „influență necorespunzătoare” din articolul 3 din Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, ridicată de dl avocat Veaceslav Scripnic, în interesele dlui Ion Lîsenco, parte în dosarul nr. 3-1808/2022, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Din aceste considerente, ținând cont de faptul că norma solicitată a fi supusă controlului de constituționalitate urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei deduse judecătii, și având în vedere că Colegiul nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția, astfel, Completul specializat, examinând condițiile menționate supra, necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, ajunge la concluzia că, acestea sunt întrunite, din care considerente cererea înaintată de reprezentantul apelantului Cebotari Roman, avocatul Ciobanu Vadim, urmează a fi admisă.

În conformitate cu prevederile articolelor 195, 230 din Codul administrativ și articolelor 12¹, 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru.

DISPUNE:

Se admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, ridicată de către reprezentantul apelantului Cebotari Roman, avocatul Ciobanu Vadim, în cauza în ordine de apel declarat de Cebotari Roman împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 10 aprilie 2025.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea controlului constituționalității a prevederii art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecător

Judecători

Sîrbu Victoria

Cușcaval Andrei

Bagrin Lucia